

Zoals hopelijk bij ieder bekend is, moet het primair onderwijs een ononderbroken ontwikkeling van alle leerlingen mogelijk maken, volgens de WPO. Alleen al het feit dat kinderen niet op de dezelfde datum geboren zijn en uit allerlei verschillende gezinnen komen maakt al duidelijk dat het klassikaal lesgeven met een klassikale methode daar haaks op staat.

Daar komt bij dat in die methoden, of ze nu van papier of digitaal zijn, de voorkennis van de kinderen niet het uitgangspunt is. Bovendien worden allerlei onderdelen van vakken als taal en rekenen los en geïsoleerd aangeboden, waarbij overschrijven en inprenten vaak meer de essentie vormen, dan het bewust maken van de al bestaande voorkennis, en op basis daarvan zelf verder denken en dat onderzoeken en uitproberen, samen met een of twee anderen.

Stil werken en je taak op tijd afhebben en dan hetzelfde hebben genoteerd of aangekruist als in het antwoordenlijstje, staat lijkt dan het doel te zijn. Het doel zou natuurlijk het eigen leerproces moeten zijn, dat het perspectief heeft op de verdere generalisatie van die verworven kennis en inzichten en vooral op de toepassing ervan buiten het vak taal (of rekenen).

Een triest voorbeeld is meestal gehanteerde de spellingdidactiek. Veel kinderen krijgen de indruk dat het doel daarvan is een dictee kunnen maken. Het doel is natuurlijk om vanuit betekenissen die je wilt overdragen naar anderen of die je wilt vastleggen voor jezelf, je die in woorden en zinnen kunt noteren en daarop de juiste letterkeuze kunt toepassen. Dat betekent dat het oefenen van spelling mondeling moet, omdat de uitspraak (ook al denk je die in je hoofd) de basis voor het spellen is. Die toepassing is het doel waarop het oefenen moet voorbereiden.

Datzelfde geldt ook voor wat nog steeds 'werkwoordspelling' wordt genoemd. Ook dit vraagt een heel andere benadering, waarbij het niet gaat om trucjes en woordjes inprenten, maar om begrijpen en herkennen vanuit de betekenis van woorden in een zin en het herkennen van spellingpatronen vanuit de klanken.

Graag laat ik collega's even kennismaken met de door mij ontwikkelde didactiek, via een presentatie...

Dolf Janson